C/2024/6825

29.11.2024

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 21 päivänä lokakuuta 2024,

Maltan talous-, finanssi-, työllisyys- ja rakennepolitiikasta

(C/2024/6825)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241 ([2]), jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, jäljempänä ”tukiväline”, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Tukivälineestä tarjotaan jäsenvaltioille rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen, eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti tukivälineellä edistetään talouden ja yhteiskunnan elpymistä ja kestävien uudistusten ja investointien toteuttamista, erityisesti uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään vihreää ja digitaalista siirtymää sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien häiriönsietokykyä. Tukiväline auttaa myös vahvistamaan julkista taloutta sekä vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, parantamaan unionin alueellista yhteenkuuluvuutta ja tukemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon jatkamista.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/435 ([3]), jäljempänä ”REPowerEU-asetus”, joka annettiin 27 päivänä helmikuuta 2023, pyritään poistamaan asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Tällä tavoin edistetään energiaturvallisuutta ja monipuolistetaan unionin energiahuoltoa sekä lisätään samalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, energian varastointikapasiteettia ja energiatehokkuutta. Malta on lisännyt kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa uuden REPowerEU-luvun voidakseen rahoittaa keskeisiä uudistuksia ja investointeja, jotka edistävät REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista.

(3) Komissio antoi 16 päivänä maaliskuuta 2023 tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin kilpailukyky vuoden 2030 jälkeen” tarjotakseen tietoa poliittisten päätösten tueksi ja luodakseen perusedellytykset kasvun lisäämiselle. Tiedonannossa kilpailukyky määritellään yhdeksän toisiaan vahvistavan tekijän avulla. Kyseisistä tekijöistä yksityisen pääoman saatavuus, tutkimus ja innovointi, koulutus ja osaaminen sekä toimivat sisämarkkinat nousevat esiin uudistusten ja investointien kannalta ensisijaisina politiikan painopisteinä, joiden avulla voidaan vastata olemassa oleviin tuottavuushaasteisiin ja parantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden pitkän aikavälin kilpailukykyä. Komissio antoi 14 päivänä helmikuuta 2024 tiedonannon ”Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskeva vuosikertomus 2024”. Kyseisessä tiedonannossa esitetään yksityiskohtaisesti Euroopan sisämarkkinoiden kilpailukykyyn liittyvät vahvuudet ja haasteet ja seurataan vuotuista kehitystä yksilöityjen yhdeksän kilpailukykytekijän mukaisesti.

([1]) EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(4) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2023 vuotuisen kestävän kasvun selvityksen 2024; tämä käynnisti vuoden 2024 eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti 22 päivänä maaliskuuta 2024 vuotuisen kestävän kasvun selvityksen 2024 painopisteet, jotka keskittyvät kilpailukykyisen kestävyyden neljän ulottuvuuden ympärille. Lisäksi komissio antoi 21 päivänä marraskuuta 2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ([4]) perusteella laadittavan varoitusmekanismia koskevan kertomuksen 2024, jossa se katsoi, että Malta ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joissa saattaa olla epätasapainoa tai sen riskiä ja joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Komissio antoi samana päivänä myös lausunnon Maltan vuoden 2024 alustavasta talousarviosuunnitelmasta. Komissio antoi lisäksi suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta sekä ehdotuksen vuoden 2024 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi 12 päivänä huhtikuuta 2024 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta ([5]), jäljempänä ”euroaluetta koskeva vuoden 2024 suositus”, ja 11 päivänä maaliskuuta 2024 yhteisen työllisyysraportin.

(5) Unionin uusi talouden ohjausjärjestelmä tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024. Ohjausjärjestelmään sisältyy uusi asetus (EU) 2024/1263 talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta, muutettu liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97 ([6]) ja muutettu jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annettu neuvoston direktiivi 2011/85/EU ([7]). Uuden talouden ohjausjärjestelmän tavoitteet ovat edistää tervettä ja kestävää julkista taloutta, kestävää ja osallistavaa kasvua sekä resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäistä liialliset julkisen talouden alijäämät. Uusi talouden ohjausjärjestelmä parantaa myös kansallista sitoutumista ja lisää keskipitkän aikavälin painotusta sekä vahvistaa ja johdonmukaistaa toteuttamisen valvontaa. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava neuvostolle ja komissiolle kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma. Kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma sisältää jäsenvaltion finanssipolitiikkaa, uudistuksia ja investointeja koskevat sitoumukset, jotka kattavat neljän tai viiden vuoden pituisen suunnittelukauden kansallisen vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen. Kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyvien nettomenopolkujen ([8]) on täytettävä asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset, kuten vaatimus saada julkinen velka uskottavalle alaspäin suuntautuvalle polulle tai pitää se tällaisella polulla sopeutuskauden päättyessä taikka saada se pysymään maltillisella tasolla alle 60 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ja vaatimus saada julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen laskemaan alle perustamissopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon ja/tai pysymään sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä. Jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden asetuksessa (EU) 2024/1263 säädettyjä kriteerejä noudattaen, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella. Tukeakseen kyseisten kansallisten keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisten suunnitelmien laatimista komissio julkaisi 21 päivänä kesäkuuta 2024 jäsenvaltioiden kansallisissa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisissa suunnitelmissa ja vuotuisissa edistymisraporteissa annettavia tietoja koskevia ohjeita. Komissio toimitti jäsenvaltioille tarvittaessa viiteurat ja tekniset tiedot asetuksen (EU) 2024/1263 5 ja 36 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmansa viimeistään 20 päivänä syyskuuta 2024, paitsi jos jäsenvaltio ja komissio sopivat määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntökehyksensä mukaisesti keskustella kansallisen parlamenttinsa kanssa keskipitkän aikavälin suunnitelmansa luonnoksesta, pyytää itsenäisiltä finanssipolitiikan instituutioilta lausunnon ja järjestää työmarkkinaosapuolten ja muiden kansallisten sidosryhmien kuulemisen.

(6) Vuonna 2024 eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen tukivälineen täytäntöönpanon kanssa. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano kaikilta osin on edelleen olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson mukaisen politiikan ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin viime vuosina annetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Vuosien 2019, 2020, 2022 ja 2023 maakohtaiset suositukset ovat edelleen yhtä lailla tärkeitä elpymis- ja palautumissuunnitelmille, joita on tarkistettu, päivitetty tai muutettu asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä huhtikuuta 2024, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettomenot sellaisina kuin on ne on määritelty asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 alakohdassa: ”Nettomenoilla” tarkoitetaan julkisia menoja ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

(7) Malta toimitti 13 päivänä heinäkuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio arvioi asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan nojalla elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V vahvistettuja arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 5 päivänä lokakuuta 2021 täytäntöönpanopäätöksen Maltan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä ([9]); päätöstä muutettiin 14 päivänä heinäkuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen osalta ja sisällyttämällä siihen REPowerEU-luku ([10]). Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että komissio hyväksyy päätöksen, jossa todetaan, että Malta on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(8) Malta toimitti 15 päivänä huhtikuuta 2024 vuoden 2024 kansallisen uudistusohjelmansa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ([11]) 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2024 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Maltan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(9) Komissio julkaisi 19 päivänä kesäkuuta 2024 Maltaa koskevan vuoden 2024 maaraportin. Siinä arvioidaan Maltan edistymistä neuvoston vuosina 2019–2023 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Malta on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Kyseisen analyysin perusteella maaraportissa yksilöidään puutteita sellaisten haasteiden osalta, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata tai joihin vastataan vain osittain, sekä tuodaan esiin uusia ja kehittymässä olevia haasteita. Maaraportissa arvioidaan myös Maltan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(10) Eurostatin vahvistamien tietojen mukaisesti Maltan julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2022 oli 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui 4,9 prosenttiin vuonna 2023, ja julkinen velka, joka vuoden 2022 lopussa oli 51,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, väheni vuoden 2023 loppuun mennessä 50,4 prosenttiin. Kuten komission 8 päivänä maaliskuuta 2023 antamassa tiedonannossa ”Finanssipoliittinen ohjaus vuodeksi 2024” ilmoitetaan, komissio on toteuttanut ensimmäisen vaiheen alijäämäperusteisten liiallisen alijäämän menettelyjen käynnistämiseksi vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella ja voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Komissio antoi 19 päivänä kesäkuuta 2024 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kyseisessä kertomuksessa arvioitiin Maltan julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2023 Maltan julkisen talouden alijäämä ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Kertomuksessa todettiin, että kyseisen arvioinnin perusteella ja tarkasteltuaan perussopimuksen 126 artiklan 4 kohdan mukaisesti laadittua talous- ja rahoituskomitean lausuntoa komissio aikoi ehdottaa liiallisen alijäämän menettelyn aloittamista Maltan osalta heinäkuussa 2024 suosittamalla neuvostolle, että tämä antaisi perussopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaisen päätöksen liiallisen alijäämän olemassaolosta Maltassa.

(11) Neuvosto suositti ([12]) 12 päivänä heinäkuuta 2022 Maltalle, että se toteuttaisi toimia, joilla varmistetaan vuonna 2023, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvu on linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen ([13]) kanssa, kun otetaan huomioon jatkettu väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille. Maltalle suositettiin, että se olisi valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa. Maltalle suositettiin myös, että se lisäisi julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ottaen huomioon REPowerEU-aloitteen, muun muassa tukivälineen ja muiden unionin varojen avulla. Komission arvioiden mukaan finanssipolitiikan viritys ([14]) oli vuonna 2023 kiristävä (0,6 % suhteessa BKT:hen) tilanteessa, jossa inflaatio oli korkea. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) oli finanssipolitiikan viritykseen vuonna 2023 kiristävä vaikutus, joka oli 1,6 prosenttia suhteessa

([9]) ST 11941/21 INIT, ST 11941/21 ADD 1.

([10]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, Maltan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 5 päivänä lokakuuta 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta (ST 11202/23 INIT; ST 11202/23 ADD 1).

([11]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, Maltan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Maltan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 334, 1.9.2022, s. 146).

([13]) Komission kevään 2024 talousennusteen perusteella Maltan keskipitkän aikavälin potentiaalisen tuotannon kasvu, jota käytetään finanssipolitiikan virityksen mittaamiseen, vuonna 2023 on kymmenen vuoden keskimääräisen reaalisen potentiaalisen kasvun ja vuoden 2023 BKT-deflaattorin perusteella nimellismääräisesti arviolta 11,2 prosenttia.

([14]) Finanssipolitiikan virityksellä tarkoitetaan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sillä pyritään arvioimaan sekä kansallisesti rahoitetuista että unionin talousarviosta rahoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä talouteen aiheutuvaa sysäystä. Finanssipolitiikan viritystä mitataan erona, joka muodostuu seuraavien välille: i) keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) muutos. Perusmenoista on jätetty pois covid-19-kriisiin liittyvät väliaikaiset hätätoimenpiteet, mutta niihin on otettu mukaan tukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustukset), ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot.

BKT:hen. Tähän sisältyy energian hintojen noususta eniten kärsiviin kotitalouksiin ja yrityksiin kohdennettujen hätätilanteen tukitoimenpiteiden kustannusten kasvaminen alle 0,1 prosentilla suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvu vuonna 2023 oli 12 päivänä heinäkuuta 2022 annetun neuvoston suosituksen mukainen. Vuonna 2023 tukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot olivat 0,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitetut investoinnit olivat 2,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 eli ne kasvoivat 0,1 prosenttiyksikköä vuoteen 2022 verrattuna. Malta rahoitti lisäinvestointeja tukivälineestä ja muilla unionin varoilla. Malta rahoitti julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, kuten yksityisten ja julkisten rakennusten, esimerkiksi sairaaloiden ja koulujen, perusparantamiseen, liikennesektorin sähköistämiseen sekä julkishallinnon ja yksityisen sektorin digitalisaatioon liittyviin hankkeisiin. Kyseisiä julkisia investointeja rahoitetaan osittain tukivälineestä ja muista unionin varoista.

(12) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan reaalinen BKT kasvaa 4,6 prosenttia vuonna 2024 ja 4,3 prosenttia vuonna 2025 ja yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattu inflaatio on 2,8 prosenttia vuonna 2024 ja 2,3 prosenttia vuonna 2025.

(13) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 4,3 prosenttia vuonna 2024 ja julkisen talouden velan määrän odotetaan kasvavan 52,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoden 2024 loppuun mennessä. Alijäämän supistuminen vuonna 2024 johtuu pääasiassa välituotekäytön ja palkkamenojen hillitystä kasvusta sekä kansallisen lentoyhtiön rakenneuudistukseen liittyvien kustannusten asteittaisesta poistumisesta. Komission arvioiden mukaan finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2024 olevan kiristävä, 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(14) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan on odotettavissa, että tukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, jäljempänä ”avustukset”, rahoitetaan menoja 0,4 prosentilla suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun vuonna 2023 avustuksilla rahoitettujen menojen määrä oli 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mahdollistavat laadukkaat investoinnit ja tuottavuutta lisäävät uudistukset ilman suoraa vaikutusta Maltan julkisen talouden rahoitusasemaan tai julkiseen velkaan.

(15) Neuvosto suositti ([15]) 14 päivänä heinäkuuta 2023 Maltalle, että se varmistaisi vuonna 2024 finanssipolitiikan maltillisuuden erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ([16]) nimelliskasvun enintään 5,9 prosenttiin. Jäsenvaltioita kehotettiin vuoden 2023 talousarvioita toteuttaessaan ja vuoden 2024 alustavia talousarviosuunnitelmia laatiessaan ottamaan huomioon, että komissio ehdottaa neuvostolle alijäämäperusteisten liiallisten alijäämien menettelyjen käynnistämistä vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella. Komission kevään 2024 talousennusteessa Maltan kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 5,5 prosenttia eli suositeltua enimmäiskasvua vähemmän. Nettomääräiset perusmenot olivat vuonna 2023 kuitenkin (suhteessa BKT:hen 0,8 prosenttia) suuremmat kuin 14 päivänä heinäkuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen antamisajankohtana odotettiin. Jos nettomääräiset perusmenot olisivat olleet vuonna 2023 samat kuin 14 päivänä heinäkuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen antamisajankohtana odotettiin, nettomääräiset perusmenot olisivat vuonna 2024 kasvaneet suhteessa BKT:hen 0,7 prosenttia suositeltua kasvua enemmän. Sen vuoksi komissio katsoo, että kun otetaan huomioon vuoden 2023 odotettua suuremmista nettomenoista johtuva vertailuajakohdan vaikutus, kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ei arvioida olevan täysin suosituksen mukaisia.

(16) Lisäksi neuvosto suositti, että Malta purkaa voimassa olevat hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ja käyttää saatavat säästöt julkisen talouden alijäämän supistamiseen mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Neuvosto suositti vielä, että jos uusi energian hinnan nousu edellyttää uusia tai jatkettuja tukitoimenpiteitä, Malta varmistaa, että tällaiset tukitoimenpiteet kohdennetaan haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen, että julkisella taloudella on toimenpiteisiin varaa ja että kannustimet energiansäästöön säilyvät. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden nettomääräiset talousarviokustannukset ([17]) suhteessa BKT:hen ovat 1,7 prosenttia vuonna 2023, 2,0 prosenttia vuonna 2024 ja 1,0 prosenttia vuonna 2025. Erityisesti energiankulutuksesta kannettavien välillisten verojen alennusten ja energiantuotannon tukien, joilla kompensoidaan tuontisähkön ja hiilipäästöjen hinnannousua, oletetaan pysyvän voimassa vuosina 2024 ja 2025 ([18]). Maltan suuri riippuvuus energiantuonnista aiheuttaa maalle haasteita, ja maan talouden pieni koko lisää sen altistumista ulkoisille häiriöille. Hätätilanteen energiatukitoimenpiteitä ei ennakoida purettavan mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Vaarana on, että tämä ei ole neuvoston suosituksen mukaista. Näin ollen ei ole olemassa säästöjä, joita voitaisiin käyttää julkisen talouden alijäämän supistamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen kohdennettujen hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden talousarviokustannusten arvioidaan olevan 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024 (0,1 %

([15]) Neuvoston suositus, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, Maltan vuoden 2023 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Maltan vuoden 2023 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 312, 1.9.2023, s. 167).

([16]) Nettomääräisillä perusmenoilla tarkoitetaan kansallisesti rahoitettuja menoja ilman i) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, ii) korkomenoja, iii) suhdanteesta johtuvia työttömyysmenoja sekä iv) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

([17]) Luku kuvaa kyseisten toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, tulot ja menot mukaan lukien, mutta ilman mahdollisia energiantoimittajien windfall-voitoista kannettavia verotuloja.

([18]) Toimenpiteillä, jotka Maltan mukaan pysyvät voimassa vuoden 2024 loppuun asti, oletetaan komission kevään 2024 talousennusteessa olevan periaatteessa vaikutus talousarvioon myös vuonna 2025.

vuonna 2023), ja tästä 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen (0,1 % vuonna 2023) koskee toimenpiteitä, joilla säilytetään energian kysynnän vähentämiseen ja energiatehokkuuden lisäämiseen kannustava hintasignaali.

(17) Lisäksi neuvosto suositti, että Malta jatkaa kansallisesti rahoitettuja julkisia investointeja ja varmistaa tukivälineen avustusten ja muiden unionin varojen tuloksellisen käytön erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Komission kevään 2024 talousennusteessa kansallisesti rahoitettujen julkisten investointien ennakoidaan kasvavan 2,6 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2023 2,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Tämä vastaa neuvoston suositusta. Unionin varoilla rahoitettavien julkisten menojen, tukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mukaan lukien, odotetaan puolestaan pysyvän vuonna 2024 ennallaan 0,9 prosentissa suhteessa BKT:hen.

(18) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 3,9 prosenttia vuonna 2025 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Alijäämän supistuminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa energiatukitoimenpiteiden kustannusten odotetusta laskusta. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2025 loppuun mennessä kasvavan 52,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

(19) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Kyseisten uudistusten ja investointien odotetaan auttavan vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Koska aikataulu on näin tiukka, nopea eteneminen elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun tuloksellisessa täytäntöönpanossa on olennaisen tärkeää, jotta Maltan pitkän aikavälin kilpailukykyä voidaan parantaa vihreän ja digitaalisen siirtymän avulla niin, että samanaikaisesti varmistetaan myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Jotta Malta voi täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät sitoumukset elokuuhun 2026 mennessä, on olennaisen tärkeää, että se jatkaa uudistusten ja investointien toteuttamista. Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen elpymis- ja palautumissuunnitelman onnistuneeseen täytäntöönpanoon.

(20) Maltan edellytetään osana Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 ([19]) 18 artiklassa tarkoitettua koheesiopolitiikan rahastojen väliarviointia tarkastelevan kutakin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+), koheesiorahastosta tai oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) tuettua koheesiopolitiikan ohjelmaa viimeistään maaliskuussa 2025 ottaen huomioon muun muassa haasteet, jotka on määritetty vuoden 2024 maakohtaisissa suosituksissa, sekä kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa. Kyseinen väliarviointi muodostaa kussakin ohjelmassa perustan unionin rahoituksen lopulliselle jakamiselle. Malta on edistynyt koheesiopolitiikan ohjelmien ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, mutta vielä on jäljellä haasteita. Koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon nopeuttaminen on olennaisen tärkeää. Ohjelmissa sovitut toimintalinjat pätevät edelleen. Investoinnit energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan ovat keskeisessä asemassa energiansäästöjen saavuttamisessa, energia-alan kestävyyden vahvistamisessa ja Maltan riippuvuuden vähentämisessä kansainvälisistä energialähteistä. Kestäviin multimodaalisiin ratkaisuihin ja aktiiviseen liikkumiseen tehtävien investointien jatkaminen on tärkeää, jotta voidaan vähentää liikenneruuhkia ja torjua tieliikenteen päästöjä. Vesi- ja jätevesihuollon kestävyyden varmistamiseksi tarvitaan edelleen toimia. Lisäksi tarvitaan kiertotalouden käytäntöjä, mukaan lukien kierrätysmahdollisuuksien maksimointi, jotta voidaan vähentää kaatopaikoille sijoittamista ja saavuttaa kierrätystavoitteet. Lisäksi aikuiskoulutusta on edistettävä väestön osaamistason nostamiseksi ja työvoimapulan helpottamiseksi. Haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien integroitumista yhteiskuntaan ja työmarkkinoille olisi edelleen edistettävä keskittyen EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisiin ja vammaisiin henkilöihin sekä sukupuolten tasa-arvoon. Malta voisi myös hyödyntää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/795 ([20]) perustettua Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä tukeakseen unionin strategista riippumattomuutta sekä teollisuuden kilpailukykyä ja kestävyyttä.

([19]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/795, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) perustamisesta ja direktiivin 2003/87/EY sekä asetusten (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/241 muuttamisesta (EUVL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(21) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ja muilla unionin varoilla vastataan, Maltalla on useita lisähaasteita, jotka liittyvät aggressiivista verosuunnittelua helpottaviin piirteisiin verojärjestelmässä, koulutukseen ja osaamiseen, uusiutuvaan energiaan sekä liikenteeseen.

(22) Aggressiiviseen verosuunnitteluun puuttuminen on edelleen keskiössä pyrittäessä parantamaan verojärjestelmien tehokkuutta ja oikeudenmukaisuutta. Kun otetaan huomioon aggressiivisista verosuunnittelustrategioista aiheutuvat jäsenvaltioiden väliset heijastusvaikutukset, on ensiarvoisen tärkeää, että kaikki jäsenvaltiot toteuttavat koordinoituja kansallisia politiikkatoimia, joilla täydennetään unionin lainsäädäntöä. Malta on toteuttanut toimia aggressiivisen verosuunnittelun käytäntöjen torjumiseksi toteuttamalla aiemmin sovittuja kansainvälisiä ja eurooppalaisia aloitteita ja sitoutunut puuttumaan asiaan elpymis- ja palautumissuunnitelmassaan. Osana suunnitelman uudistusohjelmaa Maltan hallitus hyväksyi uuden lain, jolla otetaan käyttöön siirtohinnoittelusäännöt, joita alettiin soveltaa tammikuusta 2024 alkaen. Tavoitteena on estää mahdollisuudet yritysten voitonsiirtoihin. Malta tilasi myös riippumattoman tutkimuksen lähtevistä ja saapuvista maksuista (eli unionissa asuvien ja unionin ulkopuolisten maiden asukkaiden välisistä maksuista), minkä jälkeen on tarkoitus antaa lainsäädäntöä. Ennen kuin Malta ottaa käyttöön lähdeveron koroille, rojalteille ja osingoille, joita Maltaan sijoittautuneet yritykset maksavat verovapaille tai alhaisen veroasteen lainkäyttöalueille (joilla tässä yhteydessä tarkoitetaan mitä tahansa lainkäyttöalueita, joiden lakisääteinen yhtiöveroaste alittaa unionin matalimman lakisääteisen veroasteen, joka on 9 %), tai muita vastaavia suojatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että yritykset eivät voi siirtää voittojaan ilman verotusta unionin ulkopuolisiin maihin, riski näiden tulojen kaksinkertaiseen verottamatta jäämiseen on kuitenkin edelleen korkea. Lisäksi Maltasta johdettujen, muualla kotipaikkaansa pitävien yritysten kohtelu aiheuttaa edelleen kaksinkertaisen verottamatta jäämisen riskin sekä yritysten että yksityishenkilöiden osalta. Asia voidaan ratkaista vain osittain noudattamalla neuvoston direktiiviä (EU) 2022/2523 ([21]), jota sovelletaan suuryrityksiin vasta, kun Malta on pannut sen täytäntöön.

(23) Ammattitaitoisen työvoiman puute sekä osaamisen kohtaanto-ongelmat muodostavat pullonkaulan tulevalle kasvulle, kilpailukyvylle sekä vihreälle ja digitaaliselle siirtymälle. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä työvoimapulan ilmoitettiin rajoittavan tuotantoa Maltassa, ja työvoimapulasta ilmoitettiin noin kaksi kertaa unionin keskiarvoa useammin palveluissa ja teollisuudessa. Yli kaksi kolmesta yrityksestä ilmoitti vaikeasti täytettävistä työpaikoista, jotka edellyttävät tieto- ja viestintätekniikan erityisosaamista. OECD:n kansainvälisen oppimistulosten arviointiohjelman (PISA) viimeisimmät tulokset osoittavat, että heikkojen suoritusten osuus on Maltalla yksi unionin suurimmista, mikä on vakava haaste myöhemmälle taitojen kehittämiselle. Noin joka kolmas 15-vuotias oppilas koko Maltan sosioekonomisessa jakaumassa suoriutuu heikosti matematiikassa, lukutaidossa ja luonnontieteissä. Opettajapulaan on puututtu osittain sijaisopettajilla, joiden pätevyystaso on erilainen tai alhaisempi kuin täysin päteviltä opettajilta edellytetään. Koulunkäynti keskeytetään aiempaa harvemmin, mutta keskeyttäminen on edelleen unionin keskiarvon yläpuolella, mikä kasvattaa jo ennestään suurta matalan osaamistason aikuisten joukkoa. Vaikka aikuisten osallistuminen koulutukseen on yleisesti ottaen (viimeisten 12 kuukauden aikana) unionin keskiarvon mukainen, matalasti koulutettujen aikuisten osallistuminen oppimiseen on vähäistä. Vastaavasti vaikka 63 prosentilla aikuisista oli vähintään digitaaliset perustaidot vuonna 2023, taitotasoissa on merkittäviä eroja. Keskiasteen ammatilliseen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden osuus on edelleen pieni. Koulutuksen laadun parantaminen keskittymällä perustaitoihin, puuttumalla opettajapulaan ja asettamalla etusijalle opettajien ammatillinen kehittäminen, jotta opiskelijoiden oppimistarpeisiin voidaan vastata paremmin, samalla kun lisätään Maltan koulutusjärjestelmien työmarkkinarelevanssia tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa, on keskeistä, jotta voidaan vähentää heikkoja koulutustuloksia sekä vakavaa osaamisvajetta ja osaamisen kohtaanto-ongelmia.

(24) Maltan jatkuva haaste on vihreän talouskasvun saavuttaminen sekä kehityksen ja ympäristön kestävyyden tasapainottaminen. Maan vihreää siirtymää hidastaa fossiilisten polttoaineiden hallitseva asema maan energiajärjestelmässä. Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus energian kokonaisloppukulutuksesta oli Maltassa 13,4 prosenttia vuonna 2022, mikä on yksi unionin pienimmistä osuuksista. Tämä selvästi pienempi kuin Maltan ohjeellinen, 28 prosenttiin asetettu uusiutuvien energialähteiden osuus, joka on sen panos unionin sitovaan uusiutuvan energian tavoitteeseen, joka on 42,5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Lähes kaikki asennettu uusiutuvan energian kapasiteetti on maalla olevaa aurinkoenergiakapasiteettia, ja se kasvaa hitaasti (4 % vuonna 2023). Kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa vahvistettu meneillään oleva uudistus, jossa edellytetään aurinkoenergialaitteistojen asentamista tiettyihin uusiin rakennuksiin ja lyhennetään uusiutuviin energialähteisiin

([21]) Neuvoston direktiivi (EU) 2022/2523, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (OJ L 328, 22.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

liittyvien hankkeiden lupien myöntämisen määräaikoja, vauhdittanee kyseisten asennusten aloittamista. Maltalla on talousvyöhykkeellään huomattavaa merituulivoima- ja aurinkoenergiapotentiaalia. Tätä potentiaalia ei kuitenkaan käytetä. Maltan kyky ottaa käyttöön uusiutuvia energialähteitä samalla kun se parantaa energian huoltovarmuutta riippuu myös sen edistymisestä toisen sähköyhdysjohdon rakentamisessa Italian kanssa ja Maltan oman sähköverkon jatkuvasta parantamisesta muun muassa investoinneilla akkupohjaisiin energiavarastoratkaisuihin.

(25) Liikenneruuhkien ja tieliikenteen suurten päästöjen vähentäminen on keskeinen painopiste pyrittäessä vastaamaan kestävyyden haasteeseen. Tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat kasvaneet 23,3 prosenttia vuoteen 2005 verrattuna. Henkilöautojen osuus Maltan henkilöliikenteestä on 86 prosenttia, ja tämä osuus on kasvussa. Ruuhkat ovat edelleen Maltan suurin liikennehaaste, joka vaikuttaa myös saarten kilpailukykyyn, ja toimia on sen vuoksi laajennettava huomattavasti. Malta haluaa edistää vaihtoehtoisia julkisia lauttaliikenneyhteyksiä, joten se kehittää merilauttaliikenteen satamapalveluja parantamalla laituripaikkoja Euroopan aluekehitysrahaston tuella. Lisäksi Malta aikoo lisätä kestävää multimodaalista kaupunkiliikennettä kehittämällä koheesiorahoituksella 17,5 kilometriä puhtaan kaupunkiliikenteen infrastruktuuria, mukaan lukien jalankulkuväylät ja pyöräkaistat.

(26) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto suositti vuonna 2024, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia euroaluetta koskevan vuoden 2024 suosituksen toteuttamiseksi. Suositukset 1, 2, 3 ja 4 auttavat Maltaa panemaan täytäntöön euroaluetta koskevassa vuoden 2024 suosituksessa vahvistetut ensimmäisen, toisen, kolmannen ja neljännen suosituksen,

SUOSITTAA, että Malta toteuttaa vuosina 2024 ja 2025 toimia, joilla se

1. toimittaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman oikeaan aikaan; uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia noudattaen rajoittaa nettomenojen kasvun ([22]) vuonna 2025 tasolle, jolla muun muassa julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen saadaan supistumaan kohti perussopimuksessa asetettua 3 prosentin viitearvoa ja jolla julkinen velka saadaan pidettyä maltillisella tasolla keskipitkällä aikavälillä; purkaa hätätilanteen energiatukitoimenpiteet kauden 2024–2025 talveen mennessä; puuttuu jäljellä oleviin aggressiiviseen verosuunnitteluun liittyviin riskeihin, ottaa käyttöön lähdeveron ulkomaille suuntautuvista maksuista tai vastaavia suojatoimenpiteitä sekä muuttaa muualla kotipaikkaansa pitäviä yrityksiä koskevia sääntöjä;

2. jatkaa elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun nopeaa ja tuloksellista täytäntöönpanoa varmistaen näin, että uudistukset ja investoinnit saadaan päätökseen viimeistään elokuussa 2026; nopeuttaa koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanoa; jatkaa kyseisten ohjelmien väliarvioinnin yhteydessä keskittymistä sovittuihin toimintalinjoihin ottaen samalla huomioon Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevan aloitteen tarjoamat mahdollisuudet kilpailukyvyn parantamiseen;

3. parantaa koulutuksen laatua ja tarkoituksenmukaisuutta työmarkkinoiden kannalta, jotta voidaan puuttua heikkoihin koulutustuloksiin sekä vakavaan osaamisvajeeseen ja osaamisen kohtaanto-ongelmaan, erityisesti edistämällä opiskelijoiden perustaitoja ja opettajien ammatillista kehitystä;

4. nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa laajamittaisilla hankkeilla sekä pienimuotoisilla investoinneilla suoraan energiantuotantoon ja -kulutukseen; torjuu liikenteen ruuhkautumista parantamalla julkisen liikenteen laatua ja tehokkuutta sekä lisää investointeja moottorittoman liikenteen infrastruktuuriin.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä lokakuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

NAGY I.

([22]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 alakohdan mukaan ”nettomenoilla” tarkoitetaan julkisia menoja ilman korkomenoja, harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja sekä työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.